

ISTRAŽIVANJE MAĐARSKE FOLKLORNE GLAZBE U 19 STOLJEĆU - NEKI SUVREMENI ASPEKTI

SAŽETAK

Zanimanje za etnomuzikologiju pojavilo se u 19. stoljeću u krajevima duž rijeke Dunav. Od tada to zanimanje razvilo se u znanost. Međutim, proučavanje radova naših prethodnika korisno je i za današnje stručnjake. Najvažnije mađarske zbirke proizašle iz 19. stoljeća navedene su na priloženoj tabeli. Autorica čeli raspravili neke probleme na osnovi analize tih i još nekih dodatnih izvora.

1. Pojam narodne pjesme

Iako se svaki put pokušalo razlučiti autentične narodne pjesme od popularnih pjesama, nijedan od urednika nije uspio razdvojiti te dvije kategorije, i pjesme su objavljene zajedno bez tog razlikovanja. Istraživanja su nastojala objasniti što znači kategorija "narodna pjesma"; međutim, još uvijek nam ponekad nedostaje jasna koncepcija termina.

2. Primjena znanstvenih teorija

Greške pronađene u transkripcijama napjeva u tim zbirkama uglavnom su posljedica činjenice da su se morale slijediti znanstvene teorije tog vremena. Također moramo biti svjesni opasnosti predrasuda.

3. Zamke estetskih i ideoloških očekivanja

Izvorna seljačka glazba ostala je uglavnom nepoznata zbog činjenice da se općenito smatralo da popularna pjesma i samo najgornji sloj tradicionalne glazbe može biti primjerem temelj na kojem će se graditi naša nacionalna visoka kultura. Stereotipnost i loš stil ponerkad su karakteristika "umjetničke" obrade narodnih pjesama. Nažalost, aktualna ideologija koju je odredivala vlast utjecala je na položaj tradicionalne glazbe u kulturi. Mađarska kulturna politika pedesetih godina širila je tradicionalnu glazbu zbog vlastitih socijalističkih ciljeva, dok kasnije dolazi od pokušaja pritisaka da se ta glazba izgura na margine nacionalne kulture.

4. Saznanja koja proizlaze iz zbirki

Bez obzira na njihove brojne nedostatke, mađarske zbirke iz 19. stoljeća su izvori neprocjenjive vrijednosti. Nedavno smo shvatili da nam pored navođenja određenih pojedinačnih narodnih pjesama notiranih u prošlom stoljeću, zbirke također daju mogućnost da promatramo duge procese u životu tradicionalne glazbe - proučavajući dovoljan broj podataka koji pokrivaju duga razdoblja.